

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINĘ KONVENCIJĄ DĖL ASMENŲ APSAUGOS NUO
PRIVERSTINIO DINGIMO, PROJEKTO

2023-08-16 Nr. NV-2065

Vilnius

Teikia: Teisingumo ministerija

Tikslas: pristatyti Vyriausybei ir siūlyti pritarti Lietuvos Respublikos ataskaitos pagal Tarptautinės konvencijos dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo 29 straipsnio 4 dalį ataskaitos (toliau – Ataskaitos) projektui.

Esama situacija:

- Tarptautinę konvenciją dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo (toliau – Konvencija) Lietuva ratifikavo 2013 m. balandžio 23 d. įstatymu Nr. XII-254.
- Teisingumo ministro 2023 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1R-201 sudaryta Komisija patvirtino Lietuvos Respublikos ataskaitos, parengtos pagal 2006 m. Tarptautinės konvencijos dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo 29 straipsnio 4 dalį, projektą.
- Ataskaita rengiama atsakant į 2017 m. Jungtinių Tautų Asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo komiteto (toliau – Komitetas) pateiktas Baigiamąsias pastabas. Ataskaitoje teikiama informacija apima 2015 – 2023 m. laikotarpį.
- 2018 m. Lietuva Komitetui jau teikė papildomą informaciją apie priemones, kurių buvo imtasi įgyvendinant Komiteto Baigiamųjų pastabų 22, 24 ir 26 punktuose pateiktas rekomendacijas, o Komitetas pateikė papildomas rekomendacijas šių Baigiamųjų pastabų punktų įgyvendinimui.
- Pagal Konvencijos 29 straipsnio 1 dalį, valstybės, šios Konvencijos Šalys, per dvejus metus nuo Konvencijos įsigaliojimo konkrečiai valstybei, turi pateikti Komitetui ataskaitą dėl priemonių, kurių ėmėsi vykdydamos savo įsipareigojimus pagal Konvenciją. Pirmąją savo ataskaitą apie Konvencijos nuostatų įgyvendinimą Lietuva pateikė 2015 metų rugsėjo mėnesį.

Esmė: Ataskaitoje pateikiama aktuali informacija apie Lietuvos Respublikos atliktus veiksmus pagal Konvencijos 29 straipsnio 4 dalį apie visų Baigiamosiose pastabose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą.

Komitetas papildomai informuojamas apie Baigiamųjų pastabų 12 p. (Baudžiamojo kodekso pakeitimus, kuriems Seimas pritarė 2023 m. birželio 22 d., kurie būtini siekiant užtikrinti, kad priverstinio dingimo apibrėžtis nacionalinės teisės aktuose visiškai atitiktų Konvencijos 2 straipsnyje nustatytą apibrėžtį bei Baudžiamojo kodekso 100¹, 100³ ir 113¹ straipsnių pakeitimo įstatymo 1 straipsniu turinį, nurodant kaip nacionalinėje baudžiamojoje teisėje įtvirtinta priverstinio dingimo nusikaltimo apibrėžtis papildyta nauju sudėties požymiu – „suėmimas“; 14 p. (dėl Baudžiamojo kodekso 113(1) straipsnyje nustatytos vadų baudžiamosios atsakomybės); 16 p. (dėl nustatytų sankcijų už priverstinio dingimo nusikaltimo padarymą ir sunkinančių bei lengvinančių aplinkybių šio nusikaltimo padarymo atveju); 18 p. (dėl galiojančio teisinio reglamentavimo, užtikrinančio, jog už priverstinio dingimo nusikaltimų tyrimą atsakingos institucijos galėtų susipažinti su visa su jų atliekamais tyrimais susijusia informacija ir dokumentais); 20 p. (dėl užsieniečių teisinės padėties teisinio reguliavimo suderinimo su aktualiomis ES teisės nuostatomis); 22 p. (dėl galimo Lietuvos dalyvavimo perdavimo ir slapto kalinimo programoje aplinkybių); 26 p. (dėl atlikto institucijų personalo mokymo priverstinio dingimo klausimais); 28 p. (apie papildytą nukentėjusiojo asmens apibrėžtį į jos turinį inkorporuojant ir priverstinai pradanginto fizinio asmens šeimos narius ar artimus giminaičius); 30 p. (apie galiojančio nacionalinio teisinio reguliavimo dėl žalos atlyginimo ir kompensavimo sistemos, apimančios ne tik materialinę ir moralinę žalą, bet ir restituciją, reabilitaciją, orumo ir reputacijos atkūrimą, pakankumą); 32 p. (dėl esančio teisinio reglamentavimo pakankumo užtikrinant nežinia kur esančio asmens ir jo artimųjų interesus).

Lietuvos Respublika Ataskaitą Komitetui turi pateikti iki 2023 m. rugsėjo 15 d.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolu siūloma:

- Pritarti Ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinės konvencijos dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo 29 straipsnio 4 dalį, ataskaitos projektui.
- Pavesti:
 - Teisingumo ministerijai organizuoti Ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinės konvencijos dėl asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo 29 straipsnio 4 dalį, vertimą į anglų kalbą.
 - Užsienio reikalų ministerijai pateikti Ataskaitą anglų kalba per Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Komitetui iki 2023 m. rugsėjo 15 d.

Derinimas: Ataskaitos projektas suderintas su suinteresuotomis institucijomis, pastabų ir pasiūlymų negauta. Apie Ataskaitos projektą informuotos suinteresuotos nevyriausybinės organizacijos.

Dalykinio vertinimo išvada: Ataskaitos projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Vyresnysis patarėjas

Artūras Norkevičius

Artūras Norkevičius, tel.+37052098922; +37066842048, el. p.